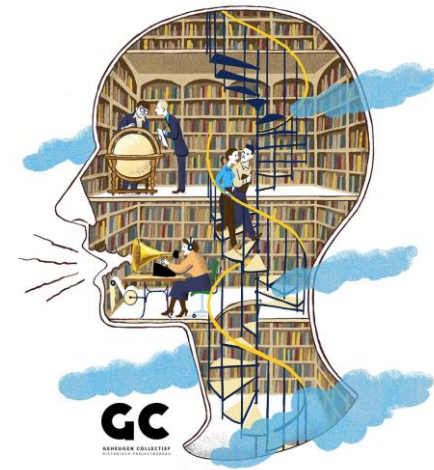

Geheugen Collectief

Historisch projectbureau
www.geheugencollectief.be

HOU HET SIMPEL: PRAKTISCHE TIPS VOOR HELDERE TENTOONSTELLINGSTEKSTEN

KEEP
CALM
AND
KEEP IT
SIMPLE

The image shows the classic 'Keep Calm and Carry On' style logo. It features a crown at the top, followed by the text 'KEEP CALM AND KEEP IT SIMPLE' in a bold, sans-serif font. The logo is set against a white background within a blue-bordered box.

Geheugen Collectief maakt geschiedenis aantrekkelijk voor een breed publiek

- ▶ wetenschappelijk **historisch onderzoek**
- ▶ 'hertaling' naar een laagdrempelig, concreet en aantrekkelijk **eindresultaat**
 - ▶ het volledige traject **van concept tot concrete uitwerking**
 - ▶ team van negen professionele **publiekshistorici**

TENTOONSTELLING

- ▶ Audio

- ▶ Tekstpanelen

Introductie, themateksten, bijschriften, colofon

- ▶ Beeldmateriaal

- ▶ Sensorisch

Wat heeft je
bezoeker
nodig?

Wie is je
bezoeker?

Schrijf-
tips

WAAROM LEEST DE BEZOEKER? WAT LEEST DE BEZOEKER?

'LERING EN
VERMAAK'

BEGRIJPEN
WAT JE ZIET

Uit onderzoek is gebleken dat:

- 80% van de bezoekers minder dan 20 minuten aan een tentoonstelling spendeert
- De gemiddelde bezoeker 9sec naar een object kijkt
- De gemiddelde leessnelheid 250 woorden per minuut is, met een begripspercentage van 60%.

Kort, concreet en bij de leest

- **To the point.** Te lange teksten lezen de gebruikers niet. Wat is het belangrijkste? Wat moeten ze echt weten?
- **Niet proppen.** Te veel informatie in weinig woorden, is vermoeiend. Kies welke informatie je essentieel vindt. Schrap de rest.

HOE LANG?

- ▶ A-tekst: 100-150 woorden
- ▶ B-tekst: 60-80 woorden
- ▶ Bijschriften: 30-50 woorden

- ▶ Zinnen: 8-10 woorden
- ▶ Alinea's: 50 woorden

ALFONS JANSSENS

Dit huis zit boordevol herinneringen aan Alfons Janssens (1841-1906) en zijn familie, de eerste bewoners. Maar wie was Alfons Janssens? Weinig mensen kennen hem nog.

Janssens was een echte duizendpoot: tweetalig en Vlaamsgezind, gewiekst politicus, dichter, ... En katholiek! Hij was zelfs bereid om de wapens op te nemen voor zijn geloof.

Janssens en zijn familie runden een succesvol textielbedrijf in Sint-Niklaas. Met oog voor het welzijn van hun arbeiders.

Janssens was een familieman. Hij was afkomstig uit een groot gezin met elf kinderen. Zelf had hij tien kinderen met zijn vrouw Coleta de Schrijver.

CURIOSUM / kantoorruimte

Automatisch opslaan Document1 - Word Zoeken Hannelore Vandebroek HV

Bestand Start Invoegen Tekenontwerpen Indeling Verwijzingen Verzendlijsten Controleren Beeld Zotero Help

Open Sans Sem 14 A⁺ A⁻ Aa A_o

Lettertype Alinea Stijlen

Opmerkingen Bewerken Delen

Knippen Kopieren Opmaak kopiëren/plakken Klambord

Lettertype Alinea Stijlen

GC kop 2 GC kop 5 1 GC pane... 1 Standaard 1 Geen afs... Kop 1 Kop 2 Titel Ondertitel Subtiele b...

Zoeken Vervangen Selecteren Dicteren Editor Invoegtoepassingen

[A-Tekst]

Alfons Janssens

Dit huis zit boordevol herinneringen aan Alfons Janssens (1841-1906) en zijn familie, de eerste bewoners. Maar wie was Alfons Janssens? Weinig mensen kennen hem nog.

Janssens was een echte duizendpoot: tweetalig en Vlaamsgezind, gewiekst politicus, dichter, ... En katholiek! Hij was zelfs bereid om de wapens op te nemen voor zijn geloof.

Janssens en zijn familie runden een succesvol textielbedrijf in Sint-Niklaas. Met oog voor het welzijn van hun arbeiders.

Janssens was een familieman. Hij was afkomstig uit een groot gezin met elf kinderen. Zelf had hij tien kinderen met zijn vrouw Coleta de Schrijver.

(Ctrl)

Pagina 1 van 1 98 woorden Nederlands (standaard) Tekstvoorspelling: aan Toegankelijkheid: onderzoeken Weergave-instellingen Focus 177

ALFONS JANSSENS

Dit huis zit boordevol herinneringen aan Alfons Janssens (1841-1906) en zijn familie, de eerste bewoners. Maar wie was Alfons Janssens? Weinig mensen kennen hem nog.

Janssens was een echte duizendpoot: tweetalig en Vlaamsgezind, gewiekst politicus, dichter, ... En katholiek! Hij was zelfs bereid om de wapens op te nemen voor zijn geloof.

Janssens en zijn familie runden een succesvol textielbedrijf in Sint-Niklaas. Met oog voor het welzijn van hun arbeiders.

Janssens was een familieman. Hij was afkomstig uit een groot gezin met elf kinderen. Zelf had hij tien kinderen met zijn vrouw Coleta de Schrijver.

CURIOSUM / kantoorruimte

Wat heeft je bezoeker nodig?

Vertrek vanuit de noden van de bezoeker, niet vanuit je onderzoek, je collega's of de overheid. Welke vragen stelt een bezoeker zich?

Zet eerst een structuur uit. Wat is de kernboodschap? Wat moet de bezoeker zeker meekrijgen?

Neem je de bezoeker mee in de resultaten, of in het proces? Toon je het recept, of het gerecht? Begin je vanuit de opgraving, of vanuit de conclusies van het onderzoek?

Je kan ook vertellen wat we niet-weten en waarom we iets niets weten.

VOOR WIE?

- ▶ Leeftijd
- ▶ Leesniveau
- ▶ Taal

IS HET B1?

▶ ishetb1.nl

► Wikikids.nl

WEBSITES

- ▶ <https://synoniemen.net/>
- ▶ <https://taaladvies.net/>
- ▶ <https://woordenlijst.org/>

graven

als woordenboekwoord:

graven:

(groef, gegraven), delven.

als trefwoord met bijbehorende synoniemen:

graven (ww) :

delven, groeven, omspitten, scheppen, spitten, wroeten

graven (ww) :

boren, uithollen

graven (ww) :

speuren, wroeten

graven (ww) :

aanleggen

als synoniem van een ander trefwoord:

delven (ww) :

graven, opgraven, spitten, uitdelven, uitgraven, uitspitten

scheppen (ww) :

graven, grijpen, halen, opdoen, opscheppen, putten

delven (ww) :

graven, spitten

wroeten (ww) :

graven, woelen

aanleggen (ww) :

graven

JARGON = ONBEGRIJPELIJK

- ▶ Sleuf: lange, smalle opgravingsput
- ▶ In situ: ter plaatse
- ▶ Fibula: kledingspeld
- ▶ ...

fibula
sediment
mesolithicum
paleolithicum
acheuleaancultuur
levalloistechniek
neanderthaler
hallstatt

EENVOUDIGE WOORDEN

- ▶ Artefact: voorwerp
- ▶ Ensemble: geheel
- ▶ Componenten: onderdelen
- ▶ ...

ACTIEF SCHRIJVEN

Vermijd passieve zinnen. **Actieve zinnen zijn fijner om te lezen, omdat ze directer zijn.** De lezer moet er minder bij nadenken. Je kan je beter voorstellen wat de schrijver bedoelt.

- ▶ De vondst wordt door de duikers bij de gemeente gemeld.
- ▶ De duikers melden hun vondst bij de gemeente.

Hoe maak ik het leuk?

Een sprekend
citaat

Een
voorbeeld of
anekdote

Ontkracht
een
misverstand

Leg een link
met vandaag

Bier gezonder dan water?

Vaak wordt gedacht dat mensen in het verleden vooral bier dronken omdat het gezonder was dan water. Het koken van het brouwsel vernietigt namelijk ziektekiemen in het water. Maar dat verhaal is deels een mythe. Mensen dronken ook veel water, zeker op het platteland. Bier dronk men vooral omdat het voedzaam en dorstlessend was, of als ontspanning.

Ontkracht een
misverstand

Anekdote

Kinderen dronken bier!

Vroeger dronken kinderen bier! Het bier was wel veel minder sterk dan nu. Frisdrank bestond nog niet. Meer dan honderd jaar geleden bestond er wel al een soort limonade. Die maakten mensen door bruiswater een smaakje te geven met allerlei soorten fruit uit de buurt.

Betalen om te mogen brouwen

In dit paan- of brouwhuis moesten de inwoners van Diepenbeek vanaf ca. 1700 verplicht hun bierbrouwen. Ze betaalden voor het gebruik van de brouwketels, maar brachten hun eigen grondstoffen mee. De sleutel haalden ze af bij de **rentmeester**, de vertegenwoordiger van de heer van Diepenbeek. Voordien brouwden Diepenbeekse vrouwen meestal gewoon thuis, in een ketel boven het vuur

Jargon
verklaren

Help de
bezoeker
kijken

Door de verplichting in een 'paan' huis te brouwen, kon de heer gemakkelijk belastingen innen op bier. Maar de Diepenbekers waren niet tevreden met dat ouderwetse gebruik. Na een lange twist sloot men in 1758 een compromis: voor eigen gebruik mochten inwoners thuisbrouwen.

De naam Paenhuis komt van 'panne', een oud woord voor brouwketel. De brouwinstallatie is afkomstig uitbrouwerij Tomsin uit Hoegaarden, een gemeente met een rijke brouwtraditie.

Niet alle delen van het gebouw zijn even oud. **Dat zie je aan** de verschillende stenen in de omlijstingen van poort en ramen aan de voorzijde.

SCHRIJFTIPS

- ▶ Schrijf korte zinnen. Splits lange zinnen.
- ▶ Beschrijf niet wat de bezoeker al ziet.
- ▶ Wees royaal met alinea's en witregels.
- ▶ Maar niet met uitroeptekens.
- ▶ Titels zijn belangrijk

CONSEQUENT

- ▶ 19de of 19de eeuw (negentiende eeuw)
- ▶ Cijfers voluit of niet
- ▶ Tegenwoordige of verleden tijd
- ▶ Citaten cursief of niet
- ▶ 'Enkele' of "dubbele" haakjes

LEESBAAR

- SCHRIJF NIET IN HOOFDLETTERS
- *Schuingedrukte tekst is moeilijker leesbaar*
- Zorg voor voldoende contrast tussen achtergrond en tekst
- Plaats tekst zoveel mogelijk op een effen achtergrond, tekst op een foto of print maakt het lastig leesbaar

GEHEUGEN COLLECTIEF

HISTORISCH PROJECTBUREAU